

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 21 август 2023 г.
(OR. en)

12373/23

COASI 154
ASIE 77
CFSP/PESC 1157
PE 97
WTO 126
COHOM 179
ECOFIN 826
MACAO 1

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от
г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 18 август 2023 г.

До: Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на
Европейския съюз

№ док. Ком.: JOIN(2023) 29 final

Относно: СЪВМЕСТЕН ДОКЛАД ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И
СЪВЕТА Специален административен район Макао Годишен
доклад за 2022 г.

Приложено се изпраща на делегациите документ JOIN(2023) 29 final.

Приложение: JOIN(2023) 29 final

ВЪРХОВЕН ПРЕДСТАВИТЕЛ
НА СЪЮЗА ПО ВЪПРОСИТЕ
НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ И
ПОЛИТИКАТА НА СИГУРНОСТ

Брюксел, 18.8.2023 г.
JOIN(2023) 29 final

СЪВМЕСТЕН ДОКЛАД ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

Специален административен район Макао

Годишен доклад за 2022 г.

СЪВМЕСТЕН ДОКЛАД ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

СПЕЦИАЛЕН АДМИНИСТРАТИВЕН РАЙОН МАКАО

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА 2022 Г.

Резюме

От преминаването на Макао към Китайската народна република през 1999 г. Европейският съюз и неговите държави членки следят отблизо политическите и икономическите събития в Специалния административен район (САР) Макао съгласно принципа „една държава, две системи“. ЕС подкрепя този принцип и прилагането му съгласно основния закон, който има за цел да гарантира, че начинът на живот, върховенството на закона и защитата на основните права и свободи в Макао остават непроменени до 2049 г.

Настоящият годишен доклад, който се отнася за 2022 г., се издава в съответствие с ангажимента, поет към Европейския парламент през 1999 г.

Интегрирането на Макао в националния план за развитие се ускори през 2022 г. Неговото правителство продължи с изменението на Закона за защита на националната сигурност, което води до потенциална възможност за подкопаване на политическите и основните свободи, заложи в основния закон. На 15 декември Законодателното събрание прие законопроекта с единодушие на първо четене.

През 2022 г. продължи уронването на високата степен на автономност на Макао и на правата и свободите, които трябваше да останат защитени поне до 2049 г.

Тази година беше белязана от строги социални ограничения и ограничения за пътуване, свързани с COVID-19, които изолираха Макао от останалия свят. През февруари Макао облекчи ограниченията за пътуване за пътници от континентален Китай, за да осигури възможност за възстановяване на икономиката, която в голяма степен е зависима от китайския туризъм.

През 2022 г. се наблюдаваше драстична промяна в сектора на хазартните игри, със съдебния процес срещу Алвин Чау, председател на най-големия оператор на „посредници в казината“¹ и приемането на нов закон за хазарта.

¹ В хазартния сектор дейността на „посредниците в казината“ се изразява в организиране на краткосрочна програма за пътуване, насочена към привличане на богати играчи в Макао, предимно от континентален Китай.

Икономическата диверсификация, интеграцията в района на Големия залив и развитието на зоната за задълбочено сътрудничество Гуандун—Макао в Хенкин остават основните стратегии за развитие под ръководството на Централното правителство в Пекин.

През първите три тримесечия на 2022 г. БВП на Макао се понижи с 27,8 % до 130,3 милиарда патака (15,6 милиарда евро), с 61 % по-малко от 2019 г. (преди пандемията). Пазарът на труда се задържа на добро равнище и правителството продължи да прилага мерки за подкрепа на населението и на предприятията за справяне с последствията от COVID-19.

Свързаните с COVID-19 ограничения за пътуване, включително двуседмична карантина в хотел, продължиха да представляват пречка пред длъжностни лица от Представителството на ЕС да посещават Макао или да провеждат събития там, като по този начин възпрепятстваха работата им и ограничиха контактите им с държавни служители, гражданското общество, предприятия и други заинтересовани страни. Ограниченията за пътуване също затрудниха достъпа на граждани на ЕС в Макао до консулските служби на държавите — членки на ЕС, и достъпа на португалски граждани до консулската служба в Хонконг.

I. Събития в политическата, правната и социалната сфера

След отстраняването на 21 кандидати преди изборите за Законодателно събрание през 2021 г. опозицията вече не е представена в събранието. При публикуването на отчета за дейността на събранието обаче неговият председател заяви, че ефективността на органа се е „подобрила значително“.

През декември Макао избра 12 делегати за Общокитайското събрание на народните представители (NPC) от общо 15 кандидати. Девет от избраните делегати са бивши членове на NPC, включително председателят на събранието.

Асоциацията на адвокатите в Макао избра за свой ръководител Вонг Хин Фай, член на Законодателното събрание и Общокитайското събрание на народните представители.

Икономическият и културен офис на Тайпе в Макао продължи да осъществява дейността си. През октомври тайванският министър на Съвета по въпросите на континента потвърди, че Макао е разрешил удължаване на визата на тримата представители на Тайван в специалния

административен район, след дипломатическа забрана във връзка с искането на Макао представителите да подпишат „ангажимент по отношение на политиката за единен Китай“, признавайки Тайван като част от Китай. Макао продължава да управлява Икономически и културен офис в Тайван.

На 10 април 2022 г. в рамките на **Форума за икономическо и търговско сътрудничество между Китай и португалоезичните държави (Форум Макао)** се проведе извънредна конференция на министрите относно икономическото и търговското сътрудничество между Китай и португалоезичните държави. Китайският министър-председател Ли Къцян изнесе встъпителната реч онлайн, в която призова за засилено сътрудничество между Китай и португалоезичните държави и за създаване на комуникационен център за превенция на епидемии в Макао.

Въздействие на политиките, свързани с COVID-19

Макао прилага „динамичната стратегия за нулев COVID“ на континентален Китай. През януари Макао наложи двуседмична забрана за входящи пътнически полети извън континентален Китай, след като установи наличието на три положителни случая сред пътуващите. На 1 септември Макао отново отвори границата си за външния свят, позволявайки на граждани от 41 държави да влизат на територията без предварително одобрение от здравните органи. Изискването за карантина в хотел остана в сила за пътуващите от държави, различни от континентален Китай. Продължителността на карантината беше постепенно намалена от 21 дни в началото на годината до 5 дни към края на годината. Между 11 юли и 23 юли бе въведено строго ограничение на свободата на движение. Правителството нареди на жителите да преминат през няколко кръга PCR и бързи антигенни тестове на различни етапи от развитието на местния епидемичен взрив. Кампания за тестване беше насочена към конкретни чужденци, по-специално филипинци, които често се наемат като домашни помощници².

Поради строгите изисквания за карантина достъпът до консулски услуги не беше възможен за дипломати в Хонконг, акредитирани в Макао.

Според данни на Бюрото по статистика и преброяване през 2022 г. населението е намаляло до 672 800 жители³. Намалял е както броят на

² <https://www.thestandard.com.hk/breaking-news/section/3/192590/Macau%E2%80%99s-Covid-zero-plan-now-targets-city%E2%80%99s-Filipino-workers>.

³ <https://www.dsec.gov.mo/ts/#!/step2/KeyIndicator/en-US/240>.

чуждестранните работници, така и броят на европейските граждани, пребиваващи в Макао.

Законодателни промени

През 2022 г. са осъществени две **основни законодателни промени**. С първата беше изменен Законът за хазарта⁴ с цел увеличаване на контрола на властите върху дейността на казината и по-специално върху дейността на посредниците в казината. С втората беше изменен Законът за националната сигурност, като в края на годината изменението все още беше на етап обсъждане. Със законопроекта, приет на първо четене през декември, се предвижда, че законът ще бъде по-рестриктивен и приведен в съответствие със Закона за националната сигурност на Хонконг⁵.

Придобилият известност съдебен процес срещу хазартния магнат Алвин Чау, който управлява ВИП помещения в казината, изведе на преден план решимостта на властите да засилят контрола върху хазартния сектор. Съдът призна Чау за виновен по 162 обвинения, включително подпомагане на незаконни игри и измама, и го осъди на 18 години лишаване от свобода през януари 2023 г. Вторият по големина посредник в казина, Лево Чан, също беше обвинен в измама, изпиране на пари и управление на престъпна организация⁶. В контекста на борбата на Китай с корупцията и изпирането на пари се очаква икономиката на Макао да стане по-малко зависима от хазартните дейности.

През ноември в обръщението си относно политиката главният управител Хо Иат Сенг отдаде приоритет на социалните въпроси, като цитира речта на генералния секретар Си Дзинпин от 1 юли за отбелязване на 100-годишнината от основаването на Китайската комунистическа партия. Той обяви, че правителството ще продължи с петата фаза на обширна публична система за видеонаблюдение, известна като „Sky Eye“. Членове на гражданското общество и продемократични политици изразиха загриженост относно потенциалното отражение върху неприкосновеността на личния живот и използването на технологии за лицево разпознаване. През юли Комитетът на ООН по правата на човека даде отзвук на тези опасения⁷.

В обръщението си относно политиката главният управител Хо също се позова на плановете за реформа на избирателната система на

⁴ <https://www.al.gov.mo/pt/law/year/507>.

⁵ <https://www.al.gov.mo/pt/law/lawcase/553>.

⁶ <https://www.thestandard.com.hk/section-news/section/11/249158/18-years-in-jail-for-junket-king>.

⁷ https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/SessionDetails1.aspx?SessionID=2572&Lang=en.

Законодателното събрание през 2023 г., за да се приложи принципът „Макао се управлява от патриоти“.

Главният управител обяви и приемането на **Закон за профсъюзите**. Въпреки че правото на учредяване на профсъюзи е залегнало в Основния закон, Макао нямаше закон, уреждащ тяхното създаване. През януари 2023 г. Законодателното събрание прие законопроекта на първо четене. Гражданското общество изрази загриженост, че законодателството не включва правото на стачка и не предвижда право на колективно договаряне.

Национална сигурност

Правителството увеличи акцента върху на националната сигурност. На 15 декември Законодателното събрание прие на първо четене законопроект, озаглавен **„Изменение и допълнение на Закон № 2/2009 — Закон за защита на националната сигурност“**⁸. С този закон, който беше приет за първи път през 2009 г., за престъпления са обявени актове на предателство, отцепничество, подривна дейност срещу Централното народно правителство, подмолна антидържавна дейност, кражба на държавни тайни, чуждестранни политически организации, застрашаващи националната сигурност в Макао, и политически организации в Макао, участващи в тайни споразумения с чуждестранни политически организации, застрашаващи националната сигурност.

През август, при започването на консултациите, секретарят по сигурността обяви, че с изменението ще се осигури възможност със закона да се защитава националната сигурност в същата степен, както със законите на континентален Китай и Хонконг. В документа за консултации се посочва, че във връзка със защитата на националната сигурност е посочена само отговорността на „една държава“ без да се прави разграничение между „две системи“.

С измененията в закона се разширява обхватът на съществуващите състави на престъпления. Понастоящем престъплението отцепничество вече включва „ненасилствени“ действия вместо само „насилствени и други сериозни незаконни действия“. Целта на подривната дейност вече обхваща целия държавен режим. Кражбата на държавни тайни може да подлежи на по-строго наказание, ако информацията застрашава независимостта, единството и интересите на сигурността на държавата. Обхватът на обвинението за тайно споразумение е разширен до тайно споразумение с

⁸ <https://www.al.gov.mo/pt/law/lawcase/553>.

всякакви организации, асоциации и лица извън Макао. С изменението са предвидени нови състави на престъпления, като например „подстрекаване или подкрепа на подмолна антидържавна дейност“, което обхваща изказвания, направени в личната сфера. „Предпазните мерки“, предвидени в закона, разрешават прихващането на лични съобщения и налагането на временни забрани за напускане на лица, „които проявяват склонност да извършат престъпление, което може да застраши националната сигурност“. Този обхват надхвърля обхвата на разпоредбите, включени в Закона за националната сигурност на Хонконг (NSL).

Асоциацията на адвокатите в Макао и Асоциацията за полезни взаимодействия на Макао посочиха, че обсъждането на конкретните разпоредби за изменение не е било възможно, тъй като те не са били изброени в документа за консултации. **Асоциацията на журналистите в Макао** изрази загриженост, че обхватът на няколко престъпления е бил разширен без ясни правни определения. Асоциацията посочва, че престъплението подривна дейност може да се използва като средство за ограничаване на свободата на изразяване на мнение, и постави въпроса дали правителството възнамерява да издаде насоки.

Права, свободи и равни възможности

През юли в своя периодичен преглед относно Макао съгласно **Международния пакт за граждански и политически права, Комитетът на ООН по правата на човека** изрази загриженост относно забраната за мирни събрания, липсата на защита на правата на мигрантите и критериите за избор в Законодателното събрание⁹.

Комитетът отбеляза, че министерството на правосъдието на Макао изглежда е изтълкувало погрешно Пакта и е въвело прекалено широкообхватни ограничения върху правото на свобода на изразяване на мнение и на участие в обществените дела. Комитетът призова Макао да „засили усилията си за повишаване на информираността сред съдиите, прокурорите, адвокатите и широката общественост относно правата, посочени в Пакта, и тяхната приложимост съгласно местното законодателство“.

Свободата на събранията все още е застрашена. През 2020 г. и 2021 г. властите отхвърлиха заявлението на Съюза за демократично развитие (DDU) за разрешение за организиране на бдение със свещи на 4 юни във връзка с годишнината от кървавата разправа на площад „Тянанмън“ през 1989 г., посочвайки COVID-19 като причина през 2020 г. и вероятността от

⁹ https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=CCPR%2F2FC%2FCHN-MAC%2FCO%2F2&Lang=en.

„накърняване на репутацията на централното правителство“ през 2021 г. През 2022 г. DDU реши да не подава заявление за разрешение за организиране на бдение със свещи на 4 юни, опасявайки се, че рискът от задържане на участниците е по-висок.

Свобода на сдружаване. Правителството започна процедура за приемане на Закон за профсъюзите, в който обаче не е предвидено правото на стачка или на колективно договаряне. На 12 юни беше публикуван докладът относно 45-дневната консултация, проведена през 2021 г.¹⁰ В него се посочва, че някои мнения подчертават липсата на право на стачка в предложения закон. В отговор правителството заяви, че законът ще въведе „напълно нова“ система, към която работодателите и работниците трябва да се адаптират „постепенно“.

Свободата на печата продължава да е подложена на натиск, тъй като ясно изразяващата мнение в миналото Асоциация на португалския и английския печат в Макао избра нов съвет, който обеща да работи с правителството и да получи по-голямо финансиране от Правителственото информационно бюро.

Неприкосновеността на личния живот и защитата на личните данни пораждат загриженост. В контекста на борбата с COVID-19 властите въведоха система с приложения за проследяване, включваща инсталиране на софтуер за геолокация и събиране на лични данни.

С изменената **правна уредба за управление на прихващането и защитата на съобщенията** се предоставят правомощия на полицията да прихваща телекомуникационни съобщения в случаи на предполагаеми престъпления като тероризъм, престъпления, застрашаващи националната сигурност или киберпрестъпления. При определени обстоятелства на полицията е позволено да изисква телефонни записи от телекомуникационни оператори без предварително одобрение от съдия. От август 2023 г. телекомуникационните оператори ще бъдат наказвани, ако не предоставят данни по искане на държавни агенции.

В Макао има около 23 543 **чужденци, които работят като домашни помощници**, повечето от които са жени с произход от Филипините, Виетнам, Индонезия, Мианмар и Непал. През 2022 г. свързаните с пандемията ограничения за пътуване им попречиха да се съберат със семействата си в чужбина. Според профсъюзите на домашните помощници е имало случаи, в които някои от тях не са получили заплата, и случаи на домашни помощници, които са изгубили работата си поради

¹⁰ <https://www.gov.mo/pt/consulta-de-politicas/consulta-publica-sobre-a-lei-sindical/>.

страх от заразяване. Работодателите не са задължени да изплащат здравно осигурителни вноски за домашни помощници. Все още няма стандартен договор и обезщетение за минимален доход, тъй като Законът за минималната работна заплата не се прилага за чужденците, които работят като домашни помощници. Агенциите за набиране на персонал продължават да изискват високи такси от домашните помощници, които често са в размер на двумесечна заплата.

Налице са случаи на **дискриминация срещу етнически малцинства**. На 21 юли правителството нареди на всички филипински граждани, включително живеещите в Макао, да преминат три последователни дни на тестове за нуклеинови киселини от 22 до 24 юли като мярка за борба с COVID-19. Правителството отмени мярката, след като Прогресивният профсъюз на домашните помощници (Progressive Labour Union of Domestic Workers) изрази загриженост във връзка с дискриминацията. Това беше вторият цикъл от тестове въз основа на националност през 2022 г., след като през юни подобна мярка бе приложена за към гражданите на Мианмар.

Държавният департамент на САЩ включи Макао в списъка си за **трафик на хора** от трето ниво, твърдейки, че „за трета поредна година правителството не е предоставило услуги на нито една жертва, нито е започнало наказателно преследване за незаконен трафик“¹¹.

Не е имало социален диалог с **ЛГБТИК+ общността** и еднополовите бракове не се признават. В резултат на това членовете на ЛГБТИК+ общността не се ползват със същите юридически права като другите лица, а именно в областта на родителското и наследственото право. Транссексуалните лица нямат право да променят пола си в документите си за самоличност.

На лекарите все още им липсва достатъчно информация за нуждите на ЛГБТИК+ пациентите. Организацията „Дъгата на Макао“ призова правителството да въведе специализирани здравни услуги и да отдели медицински персонал, който да предоставя подходящи съвети, диагностика и лечение на джендър дисфория.

II. Икономически събития

¹¹ <https://www.state.gov/reports/2022-trafficking-in-persons-report/macau/>.

През първите три тримесечия на 2022 г. БВП на Макао се понижи с 27,8 % на годишна база¹² до 130,3 милиарда патака (15,6 милиарда евро)¹³. БВП е с 61 % по-нисък в сравнение с 2019 г. (330 милиарда патака/39,6 милиарда евро), **което показва колко силно** е била засегната икономиката на Макао от ограниченията, свързани с пандемията.

През октомври МВФ прогнозира, че икономиката на Макао ще се свие с 22,4 % през 2022 г. в сравнение с темп на растеж от 15,5 %, който бе прогнозиран през април¹⁴. През 2021 г. БВП на Макао се увеличи с 18 % (след свиване с 56,3 % през 2020 г.).

Общият нисък брой на **пристигнали туристи** оказва значително въздействие върху икономиката. През 2022 г. 5,7 милиона туристи са посетили града, по-малко от 15 % от броя на туристите през същия период на 2019 г. (39,4 милиона). Износът на услуги в областта на игрите¹⁵ преди е представлявал около половината от БВП на Макао. Въпреки това, поради спада в туристическия сектор, този износ достигна само 24,8 милиарда патака (3,0 милиарда евро) през първите три тримесечия на 2022 г., т.е. спад с 54,5 % на годишна база или само 13,7 % от стойността му за същия период на 2019 г. (181 милиарда патака/21,7 милиарда евро). Средната заетост на хотелите е едва 38,5 % през годината, в сравнение с 50 % през 2021 г. и 91 % през 2019 г.

Пазарът на труда се задържа на добро равнище в трудния икономически климат с коефициент на безработица от 3,5 % в края на годината, в сравнение с 1,7 % преди пандемията

Инфлацията остава ниска със средно увеличение на общия индекс на потребителските цени от 1,0 %

По-ниското равнище на икономическа дейност води до **намаляване на фискалните приходи** и увеличаване на публичните разходи. Правителството трябваше да черпи от фискалния резерв, за да покрие разходите. Считано от ноември капиталовите резерви намаляват до 563 милиарда патака (67,5 милиарда евро), което представлява намаление с 12,2 % на годишна база. Въпреки това те все още са достатъчни, за да

¹² Източник: Служба за статистика и преброяване към правителството на Специален административен район (САР) Макао, на разположение на адрес: <https://www.dsec.gov.mo/en-US/>.

¹³ Конвертирани в евро с обменните курсове на системата InfoEuro към декември 2021 г.

¹⁴ „Възстановяване по време на пандемия: опасения за здравето, прекъсвания на доставките и натиск върху цените“, октомври 2021 г. <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2021/10/12/world-economic-outlook-october-2021>.

¹⁵ Износът на услуги в областта на игрите се измерва като разходите на лица, които не са жители на Макао, за хазартни игри.

покрыят приблизително шест години публични разходи на равнищата от 2022 г.

През 2021 г. общият обем на чуждестранните инвестиции достига 334 милиарда патака (40,0 милиарда евро), в сравнение с 297 милиарда патака (35,6 милиарда евро) през 2020 г. Най-големият източник на инвестиции е Хонконг с 49 %, следван от континентален Китай с 34 % (с изключение на инвестициите от офшорни финансови центрове).

Икономическа политика

В ежегодното си обръщение относно политиката главният управител очерта икономическите политики, които трябва да бъдат приложени през 2023 г. В икономическата сфера приоритетите са ускоряване на възстановяването, както и съживяване на секторите на туризма и хазартните игри, увеличаване на инвестициите в инфраструктура и жилища и продължаване на изпълнението на стратегията за икономическа диверсификация.

В съответствие с 14^{-ия} петгодишен план на Китай за периода 2021—2025 г. главният управител подчерта необходимостта от по-нататъшно интегриране на Макао в националните политики, по-специално в политиките за района Хенкин и района на Големия залив. Той обяви ускоряване на изграждането на инфраструктура, включително нови райони за развитие, железопътни и шосейни транспортни връзки, жилища, проекти за рециклиране и системи за оттичане на вода.

Подпомагането на икономиката, която беше засегната от свързаните с пандемията ограничения, продължава да бъде основен приоритет. Правителството продължи прилагането на много от мерките за финансова подкрепа на домакинства и дружества, свързани с кризата с COVID-19 (включително намаляване на данъците и различни видове освобождаване от такси за физически лица и дружества, отстъпки от наема и субсидирана схема за обучение).

Местните жители продължават да се възползват от схемата за изплащане на парични средства за икономическо развитие, въведена през 2008 г., която е насочена към споделяне на ползите от икономическото развитие между местните жители. Постоянните жители получават 10 000 патака (1199 евро), а непостоянните жители получават 6000 патака (719 евро). В обръщението си относно политиката главният управител обяви, че жителите ще получат същата сума през 2023 г., както и извънредна

субсидия за потреблението от 10 000 патака за още една година. В обръщението относно политиката беше обявено и въвеждането на схема за субсидиране на временна заетост за работодатели, които наемат безработни местни жители. Домашните помощници мигранти не са включени в схемата за изплащане на парични средства за икономическо развитие.

През юни 2022 г. Законодателното събрание прие **изменения в Закона за хазарта**, с които се въвеждат по-строги правила за работата на казината. С изменения закон се предоставят правомощия на главния управител да прекрати договор за концесия на казино на основание заплаха за националната сигурност. В отговор на опасенията на централното правителство, с изменения закон също така се определят нови цели на политиката за предотвратяване на незаконни трансгранични потоци на капитали и за борба с изпирането на пари във връзка с хазартни дейности. Със закона също така се насърчава икономическата диверсификация, тъй като от операторите на хазартни игри се изисква да представят инвестиционни планове, с което се цели диверсификация на икономиката. С изменения закон срокът на концесиите на казината се намалява наполовина до 10 години; ограничава се броят на масите и електронните игрални машини; и се забранява преотдаването на концесия. Концесионерите на казина трябва да преминават преглед на резултатите на всеки три години. Със закона се увеличава данъка върху хазартните игри с 1 % (до 40 %) и се въвежда минимална годишна премия. Минималният акционерен капитал, който могат да притежават управителните директори на казина (които трябва да са постоянни жители на Макао) е увеличен от 10 на 15 %.

С изменения закон се въвеждат по-строги правила за **популяризиране на хазартните игри**. Организаторите на хазартни игри могат да предоставят услуги само на един концесионер на казино, докато договореностите за споделяне на приходите- между организаторите на хазартни игри и казината вече не са разрешени. Законодателното събрание изрази подобно намерение, когато през декември прие „Режим за развитие на игрите на случайността“. Според оценки на правителството този закон, наричан също „Закон за посредниците в казината“, е довел до значителен спад от около 80 % в дейностите на посредниците в казината.

Концесиите за хазартни игри изтичат в края на 2022 г. Правителството обяви публичен търг за възлагане на новите договори за концесии в съответствие с измененията на Закона за хазарта. Новите договори за концесии бяха сключени през януари 2023 г. и са със срок от 10 години. Шестте действащи оператори на хазартни игри запазиха своите концесии. Седми участник в процедурата, който е подразделение на световния

конгломерат за хазартни игри Genting Malaysia, не успя да спечели търга. От всеки оператор се изисква да представи инвестиционен план за приблизителна обща сума от 120 милиарда патака (14,4 милиарда евро), включително популяризиране на други дейности освен хазартни игри, в съответствие със стратегията за диверсификация.

Целта на **стратегията за икономическа диверсификация** е да бъдат развити отрасли като туризма, който не е свързан с хазартни игри, конгресите и изложенията, здравеопазването (включително традиционната китайска медицина), финансовите услуги, науката и технологиите. Въпреки спада през последните години, секторът на хазартните игри все още представлява около половината от БВП на града преди кризата с COVID-19. В обръщението си относно политиката главният управител Хо Иат Сенг се ангажира да увеличи приноса на секторите извън хазартните игри до 60 % от БВП.

По отношение на **финансовите услуги** властите имаха за цел да развият местен пазар на облигации (включително „зелени“ облигации и регистрациите за търговия с облигации от институции и дружества на континента), дейности по управление на благосъстоянието и финансов лизинг, инвестиционно банкиране и трансграничен сетълмънт на ренминби. За тази цел правителството реформира правната уредба на местната финансова система и развива инфраструктурата на финансовите пазари на Макао. Законодателното събрание прие нов закон за тръстовете, за да предостави на публичните и финансовите институции модели за прехвърляне на собственост, планиране на имоти и разнообразни финансови и застрахователни решения. Към декември 2022 г. в централния депозитар за ценни книжа на Макао бяха емитирани 13 дългови ценни книжа, предимно от банки и държавни институции в континентален Китай.

От започването на дейността през 2018 г. общият брой регистрации за търговия на облигации в Chongwa (Macao) Financial Assets Transaction, S.A. (MOX) — платформата на Макао за регистрация и търговия с облигации — възлиза на 350 милиарда патака (41,9 милиарда евро), според представители на платформата. През март 2022 г. MOX и Люксембургската фондова борса подписаха споразумение за сътрудничество след меморандум за разбирателство, подписан през януари 2020 г. Целта на споразумението е да направи ценните книжа, регистрирани на MOX, по-видими за международните инвеститори.

Икономическа интеграция в континентален Китай

Тъй като към края на годината повечето ограничения, свързани с пандемията, бяха премахнати, Макао има за цел да възвърне позицията си на център за туризъм и отдых и да се развие като център за бизнес и финансови услуги, особено между континентален Китай и португалоезичните държави.

През септември 2022 г. Макао и провинция Гуандун се споразумяха да засилят сътрудничеството по отношение на надзора на медицинските изделия, социалното осигуряване и публичните услуги, образованието и иновациите.

Зоната за задълбочено сътрудничество Гуандун—Макао е територия от около 100 квадратни километра, разположена в Хенкин в континентален Китай и съвместно администрирана от Гуандун и Макао¹⁶. Тя е насочена към осигуряване на възможност за икономическа диверсификация на Макао и за задълбочаване на икономическата и правната интеграция в рамките на континентален Китай, в съответствие с приоритетите по 14-ия петгодишен план на Китай, описан по-горе.

Интеграцията на Макао в рамките на континентален Китай получи значителен тласък през декември, когато централното правителство обяви, че от 1 януари 2023 г. ще бъде разрешено нетърговски превозни средства от Макао да влизат в провинция Гуандун, съгласно политиката за пътуване на север на превозни средства от Макао.

III. Отношенията между Макао и континентален Китай

След 20-ия партиен конгрес на Комунистическата партия на Китай през октомври главният управител Хо Иат Сенг поиска от различни сфери на местната общественост да направят проучване във връзка с „духа на 20-ия национален конгрес“¹⁷.

През 2022 г. главният управител Хо се срещна два пъти с президента Си Дзинпин: в рамките на честванията на 25-ата годишнина от предаването на Хонконг на Китай и по повод на служебно посещение в Пекин.

През 2022 г. настъпиха значителни кадрови промени. През март централното правителство назначи Фу Дзинг, бивш директор на Службата за връзка на Централното народно правителство, за съветник по въпросите

¹⁶ Зоната за сътрудничество в Хенкин е разположена в южния край на континенталния китайския град Джухай. Само ивица вода разделя зоната от Макао, като те са свързани с мост.

¹⁷ <https://macaudailytimes.com.mo/ho-iat-seng-to-fully-implement-spirit-of-national-congress-report.html>.

на националната сигурност към Комитета за защита на националната сигурност в Макао. През май бившият вицегубернатор на провинция Фудзиен и заместник директор на Службата за връзка Джън Синконг беше назначен за ръководител на Службата за връзка и съветник по въпросите на националната сигурност.

IV. Двустранни отношения и сътрудничество между ЕС и Макао през 2022 г.

Споразумението за търговия и сътрудничество от 1992 г. между Европейската икономическа общност и Макао е насочено към допълнително укрепване на отношенията между ЕС и Макао. То обхваща сътрудничеството в областта на търговията, икономиката, науката и технологиите.

Съвместният комитет ЕС—Макао е платформа за диалог между Макао и ЕС в редица области. През 2019 г. се проведе 23-то **заседание на Съвместния комитет**, но въпреки исканията на ЕС други заседания не бяха проведени.

През първите 11 месеца на 2022 г. **ЕС изпревари континентален Китай и се превърна в най-големия партньор на Макао в търговията със стоки**, равнявайки се на 30 % от общата търговия на САР през този период. Двустранната търговия между ЕС и Макао се състои почти изключително (повече от 95 %) от износ за ЕС, като около 33 % от вноса на Макао е с произход от ЕС.

По данни на Евростат **двустранната търговия със стоки между ЕС и Макао** възлиза на 1147 милиона евро през първите 11 месеца на 2022 г. (по-малко от 1 % увеличение спрямо 2021 г.). Износът на ЕС за Макао, който се състои предимно от луксозни стоки, кожени артикули, облекла, както и часовници и бижута, възлиза на 1100 милиона евро и води до търговски излишък от 1053 милиона евро.

ЕС остава четвъртият по големина източник на чуждестранни инвестиции в Макао през 2021 г. (с изключение на офшорните финансови центрове) след Хонконг, континентален Китай и САЩ. Според официалните статистически данни на Макао през 2021 г. дялът на ЕС в общия размер на преките чуждестранни инвестиции (ПЧИ) е 5,8 % (с изключение на офшорните финансови центрове). Само на Португалия се падат 88 % от инвестициите на ЕС в САР. Според Евростат ПЧИ на ЕС в

Макао възлизат на 1,42 милиарда евро към края на 2021 г.¹⁸, а ПЧИ на Макао в ЕС са в размер на 1,85 милиарда евро.

¹⁸ https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/BOP_FDI6_GEO__custom_6643309/default/table?lang=en.